

LEERSTRATEGIEËN

Leg deze fiches naast je wanneer je je lessen voorbereidt. Waar kan je welke leerstrategie inzetten om het leerproces van je leerlingen een boost te geven?

STRATEGIE 1

Spreid leerstof inoefenen in de tijd

Prop nieuwe leerstof niet in 1 lange oefensessie maar knip ze in verschillende korte oefenmomenten. Herhaal basiskennis regelmatig. En laat je leerlingen ontdekken waarom je meer leerwinst boekt in 4 keer 15 minuten dan in 1 uur.

WAAROM?

Spacing effect: leerlingen onthouden beter als je voldoende tijd inbouwt tussen verschillende leermomenten. Pas als je iets begint te vergeten, kan je proberen om het je te herinneren. En als je je vaak genoeg iets probeert te herinneren, sla je het op in je langetermijngeheugen. Om iets te leren moet je het dus – gek genoeg – eerst vergeten.

HOE?

- stel bij nieuwe leerstof een deel van de oefeningen uit tot later
- geef huiswerk niet meteen na nieuwe leerstof
- combineer nieuwe en minder recente leerstof in 1 opdracht

IDEAAL VOOR

Zowat alles, maar zeker basisleerstof waarop je vak steeds verder bouwt:

- belangrijke definities en begrippen
- maaltafels, formules bij fysica, snijtechnieken in de koksopleiding ...

JE LEERLINGEN AAN HET WERK

- plan met je leerlingen de toets en de oefenmomenten vooraf
- verplaats die oefenmomenten stapsgewijs van de klas naar thuis
- een goede formule: 3 herhalingsmomenten met steeds meer ruimte tussen

© illustratie: Ise Weisfelt

Waarom je regelmatig hetzelfde toertje moet lopen

KLASSE

KLASSE

STRATEGIE 2

Verwerk leerstof actief

Leerstof blijft pas plakken als je je hersenen écht aan het werk zet.
De sleutel tot succes: leerstof actief verwerken, in de les én thuis.

WAAROM?

Productie-effect: leerlingen onthouden beter als ze de leerstof actief verwerken. Dat doen ze volgens het SOI-model. Eerst de belangrijkste info *Selecteren*, dan die info aan elkaar linken door te *Organiseren* en tot slot die info *Integreren* in wat ze al weten.

HOE?

- concept-map
- Cornellmethode
- schema
- jigsaw
- 5W1H-vragen
- ...

IDEAAL VOOR

- leerstof die je kan linken aan voorkennis
- een theorieles waarin je zelf vaak aan het woord bent
- langere teksten, zoals de vergelijking tussen 2 periodes bij geschiedenis

JE LEERLINGEN AAN HET WERK

- leer ze stap voor stap schema's en mindmaps maken
- maak ruimte voor feedback vóór je evalueert
- waarschuw voor de valkuilen van passieve leerstrategieën zoals overschrijven, markeren en herlezen

Waaron leerstof
beter plakt met zweet

KLASSE

STRATEGIE 3

Gebruik toetsing als leer- en oefenstrategie

Zet toetsing voortdurend in tijdens je lessen. Niet enkel om te evalueren en feedback te geven. Ook als leerstrategie, als manier om te leren. En wie zichzelf ook thuis toetst, weet op tijd of hij de leerstof kent of enkel herkent.

WAAROM?

Test-effect: telkens leerlingen informatie uit hun langetermijngeheugen ophalen, versterken ze de toegang tot die kennis en kunnen ze die steeds sneller ophalen én langer onthouden.

HOE?

- introquiz
- exit-ticket
- wisbordjes
- oefenkaartjes
- think-pair-share
- ...

IDEAAL VOOR

Zowat alles, maar zeker basisleerstof waarop je vak steeds verder bouwt:

- belangrijke definities en begrippen
- het ei-lied, werkwoorden Duits, symbolen bij bouwkundig tekenen ...

JE LEERLINGEN AAN HET WERK

- jezelf toetsen met oefenkaartjes of apps zoals Quizlet
- boeken toe en vertel het aan de kat

Waarom je bij
een oefenmatch altijd wint

KLASSE

STRATEGIE 4

Gebruik voorbeelden en bied ondersteuning

Toon je leerlingen hoe succes eruit ziet: bied de nodige ondersteuning of scaffolding en bouw die op het juiste moment af.

WAAROM?

Worked example effect: met een uitgewerkt voorbeeld moet het werkgeheugen van je leerlingen geen problemen oplossen en maak je ruimte voor diepgaand begrip. Of je kan een oefening ook *voordoen*. Zo zien je leerlingen jouw gedachtegang en leren ze denken zoals een expert.

HOE?

- voorzie hulpmiddelen zoals een opgelost vraagstuk of een dt-schema
- toon een oefening aan het bord of maak een videotutorial

IDEAAL VOOR

- nieuwe leerstof die je niet of amper kan linken aan voorkennis, zoals een voorbeeld van een limerick of een stappenplan voor een bijenhotel
- leerstof waar de ene leerling meer tussenstappen nodig heeft dan de andere, zoals een wiskundig bewijs
- een vaardigheid die je in fases aanbrengt, zoals een lay-up bij basketbal

JE LEERLINGEN AAN HET WERK

- toon waar ze uitgewerkte voorbeelden, een overzicht met formules of andere hulpmiddelen vinden. Een goed voorbeeld analyseren is efficiënter dan uren naar de juiste oplossing zoeken
- differentieer in je ondersteuning. Voor leerlingen met veel voorkennis werkt een té strak stappenplan verwarrend

Waarom een opstapje mag bij hoogspringen

KLASSE